

Dějiny staveb 2009

Dámy a pánové, vážení kolegové,

když na mne padla volba předsedat této konferenci, byl jsem trochu v šoku. Nebudu zmiňovat, dle mého zcela oprávněné, důvody tohoto pocitu. Teprve, když jsem si uvědomil, že se tímto způsobem mohu zbavit obsluhy dataprojektoru, jsem s váháním přijal. Ale vážně: Velmi si této volby vážím, ač neklamně identifikuje mé, stejně nepominutelné, šediny. Při následných úvahách o mém úvodním slovu jsem měl před očima krásná, trefná a fundovaná slova mých předchůdců, kterým se ta má mohou stěží rovnat. Ale zůstává tu od první konference oblast, na kterou zkusím navázat.

Při úvahách o vzniku této konference jsme měli v Klubu Augusta Sedláčka představu, že jedním z nosných témat setkání bude propojení profesionálního a řekněme amatérského či neprofesionálního bádání. Dnes musíme přiznat, a snad to není jen můj dojem, že tento úkol se daří splnit jen omezeně. Skutečně mne mrzí, že účast neprofesionálů, ať už z řad Klubu Augusta Sedláčka nebo mimo něj, především z řad studentů, je velmi kolísavá a tvoří jen malou část konferujících. Můžeme samozřejmě spekulovat o tom, kolik takovýchto badatelů u nás vůbec působí, či zda se ti starší za ta léta budování kapitalismu již nezprofesionalizovali. V případě studentů mne však nízká účast opravdu zaráží. Jasně víme, že škol a studujících oborů stojících velmi blízko tématům konference stále přibývá. Důvody nízké účasti neznám, snad na ně v diskuzích natreťme.

Přemýšlel jsem v této souvislosti o rozdílu mezi těmito dvěma kategoriemi. O tom, co činí badatele profesionálním či neprofesionálním. Kromě často diskutovaného i diskutabilního finančního ohodnocení jsem na nějaké zásadní rozdíly nepřišel. Úspěšné badatele na poli poznávání dějin staveb (a jistě i na polích dalších) musí charakterizovat shodné přístupy. Schopnost klást otázky a odpovídat na ně, pozorovat a stále pochybovat a nebát se vracet. A pak schopnost racionálně takto získané informace zpracovat a předat. A tady rozdíl mezi profesionálem a neprofesionálem není. Badatelská témata jsou záležitostmi souhry okolností, která často nemívá daleko od náhody. Proto mohou pokrývat a mnohdy pokrývají neprofesionální badatelé bílá místa, která by jinak, v rámci oficiální, či lépe řečeno institucionalizované vědy zůstávala bez povšimnutí.

Náš obor je tak trochu nekrofilním a často mi připomíná pitvu. O tom, jak historická stavba žila, bádáme při jejím umírání nebo již smrtelném rozkladu. Jsou to někdy více, někdy méně vítězné bitvy předem prohrané války. Ale badatelé – bojovníci jsou živi a radují se z těchto malých vítězství i z boje samotného. Přejí Vám tedy v tomto boji bystré oko, jasnou mysl, pevnou ruku a hlavně zábavu, pocit radosti a štěstí z každého okamžiku, kterého je nám dopřáno takto strávit.

Tomáš Karel